

## สารบัญ

| บทที่                                             | หน้า |
|---------------------------------------------------|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย.....                              | ง    |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....                           | จ    |
| กิตติกรรมประกาศ.....                              | ฉ    |
| สารบัญ .....                                      | ช    |
| สารบัญตาราง .....                                 | ฉ    |
| สารบัญภาพ .....                                   | ฉ    |
| 1 บทนำ .....                                      | 1    |
| ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....              | 1    |
| จุดมุ่งหมายของการวิจัย .....                      | 4    |
| ขอบเขตของการวิจัย .....                           | 4    |
| นิยามศัพท์เฉพาะ .....                             | 5    |
| ประโยชน์ที่ได้รับ .....                           | 5    |
| 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....            | 6    |
| บริบทของเรือนจำกลางนครสวรรค์ .....                | 7    |
| ประวัติความเป็นมา.....                            | 7    |
| ที่ตั้ง.....                                      | 7    |
| อาคารสถานที่.....                                 | 7    |
| อำนาจหน้าที่.....                                 | 8    |
| โครงสร้างการบริหาร.....                           | 8    |
| อัตรากำลังเจ้าหน้าที่.....                        | 10   |
| อัตราผู้ต้องขัง.....                              | 10   |
| การสูบบุหรี่ในเรือนจำกลางนครสวรรค์.....           | 11   |
| การคุ้มครองสิทธิและสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่.....  | 11   |
| ความหมายของสิทธิมนุษยชน.....                      | 11   |
| ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ..... | 12   |
| สิทธิ 10 ประการของคนไทยด้านสุขภาพ.....            | 13   |
| สิทธิของผู้ต้องขัง.....                           | 16   |

## สารบัญ (ต่อ)

| บทที่                                                                                        | หน้า |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| กฎหมายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคบุหรี่.....                                       | 18   |
| วิวัฒนาการการพิทักษ์สิทธิผู้ไม่สูบบุหรี่ในประเทศไทย.....                                     | 23   |
| พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535.....                                 | 27   |
| ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2545 และแก้ไขเพิ่มเติม<br>(ฉบับที่ 13) พ.ศ.2546..... | 29   |
| หนังสือสั่งการกรมราชทัณฑ์เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่.....                   | 32   |
| ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่.....                                                                  | 35   |
| ความเป็นมาของบุหรี่.....                                                                     | 35   |
| สารที่มีในบุหรี่.....                                                                        | 36   |
| โรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่.....                                                               | 40   |
| ผลกระทบจากการสูบบุหรี่ต่อบุคคลใกล้เคียง.....                                                 | 48   |
| การสนทนากลุ่ม.....                                                                           | 49   |
| ความหมายของการสนทนากลุ่ม.....                                                                | 49   |
| ความสำคัญของการสนทนากลุ่ม.....                                                               | 50   |
| ขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่ม.....                                                                 | 51   |
| ข้อดีและข้อจำกัดของการสนทนากลุ่ม.....                                                        | 55   |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....                                                                   | 57   |
| งานวิจัยในประเทศ.....                                                                        | 57   |
| งานวิจัยต่างประเทศ.....                                                                      | 62   |
| กรอบความคิดในการวิจัย.....                                                                   | 63   |
| 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....                                                                    | 66   |
| ขั้นตอนการวิจัย.....                                                                         | 66   |
| ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....                                                                 | 67   |
| เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....                                                              | 68   |
| การเก็บรวบรวมข้อมูล.....                                                                     | 70   |
| การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....                                                        | 71   |

## สารบัญ (ต่อ)

| บทที่                                                                                | หน้า |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....                                                          | 73   |
| สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....                                             | 73   |
| ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย.....                                                    | 74   |
| 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....                                                 | 94   |
| จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....                                                          | 94   |
| วิธีดำเนินการวิจัย.....                                                              | 94   |
| สรุปผลการวิจัย .....                                                                 | 96   |
| อภิปรายผลการวิจัย.....                                                               | 99   |
| ข้อเสนอแนะ.....                                                                      | 104  |
| รายการอ้างอิง.....                                                                   | 105  |
| ภาคผนวก.....                                                                         | 110  |
| ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....                                                | 111  |
| ภาคผนวก ข การประชุมสนทนากลุ่ม.....                                                   | 117  |
| ภาคผนวก ค .....                                                                      | 140  |
| 1. ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....                                          | 141  |
| 2. หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย.....                | 143  |
| 3. หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลกับเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังเรือนจำกลาง<br>นครสวรรค์..... | 144  |
| 4. หนังสือเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมประชุมกระบวนการสนทนากลุ่ม<br>(FGD) .....      | 145  |
| ประวัติผู้วิจัย.....                                                                 | 146  |

## สารบัญตาราง

| ตารางที่                                                                                                                                                                                                                                     | หน้า |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 2.1 อัตราค่าจ้างพนักงานเรือนจำกลางนครสวรรค์.....                                                                                                                                                                                             | 10   |
| 2.2 อัตราผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครสวรรค์.....                                                                                                                                                                                                 | 11   |
| 2.3 แสดงปริมาณของนิโคตินและทาร์ในบุหรี่ไทยชนิดต่าง ๆ.....                                                                                                                                                                                    | 37   |
| 4.1 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่ม.....                                                                                                                                                                                      | 74   |
| 4.2 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ.....                                                                                                                                                                                    | 75   |
| 4.3 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....                                                                                                                                                                                       | 76   |
| 4.4 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....                                                                                                                                                                              | 77   |
| 4.5 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การสูบบุหรี่.....                                                                                                                                                                     | 78   |
| 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการคุ้มครองสุขภาพของผู้ต้องขังที่ไม่สูบบุหรี่ในเรือนจำกลางนครสวรรค์ ที่เป็นปัญหาในภาพรวม.....                                                                                                   | 79   |
| 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาด้านการกำหนดพื้นที่เขตสูบบุหรี่และเขตปลอดบุหรี่ในเรือนจำกลางนครสวรรค์.....                                                                                                                      | 80   |
| 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาด้านความรู้ของเจ้าพนักงานและผู้ต้องขังที่ไม่สูบบุหรี่ เกี่ยวกับโทษ พินัย ภัย และโรคที่เกิดจากบุหรี่ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ.....                                                                  | 81   |
| 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาด้านการกระทำผิดพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2546 ด้วยการสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่..... | 82   |
| 4.10 แสดงผลการวิเคราะห์ปัญหาการคุ้มครองสุขภาพของผู้ต้องขังที่ไม่สูบบุหรี่ในเรือนจำกลางนครสวรรค์ โดยคัดเฉพาะที่เป็นปัญหาระดับมากถึงมากที่สุด ใน 3 อันดับแรกของแต่ละด้าน.....                                                                  | 84   |

## สารบัญภาพ

| ภาพที่                                                                                                                                      | หน้า |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 2.1 กรอบความคิดในการวิจัย รูปแบบการคุ้มครองสุขภาพของผู้ต้องขังที่ไม่สูบบุหรี่ในเรือนจำกลางนครสวรรค์.....                                    | 65   |
| 4.1 รูปแบบการคุ้มครองสุขภาพของผู้ต้องขังที่ไม่สูบบุหรี่ในเรือนจำกลางนครสวรรค์.....                                                          | 90   |
| 4.2 รูปแบบด้านการกำหนดพื้นที่เขตสูบบุหรี่และเขตปลอดบุหรี่ในเรือนจำกลางนครสวรรค์.....                                                        | 91   |
| 4.3 รูปแบบด้านการให้ความรู้แก่เจ้าพนักงานและผู้ต้องขังที่ไม่สูบบุหรี่เกี่ยวกับ โทษ พิษภัย และโรคที่เกิดจากบุหรี่ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ..... | 92   |
| 4.4 รูปแบบด้านการป้องกันการกระทำความผิดพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 ด้วยการสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่.....          | 93   |